

<i>R. Abbasov</i>	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	GEOG 316, Landşaftşünaslıq, 3 kredit	
	Departament	Coğrafiya və Ətraf Mühit	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2020/21, payız	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Günay Kərimova	
	E-mail:	gunay.karimova@khazar.org	
	Telefon:	(+99451) 5246566	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Konsultasiya vaxtı		
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirələr 1-15 M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 M.A.Müseyyibov. Azərbaycanın fiziki coğrafiyası Bakı, 1998 Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftları, 2013 Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftlarının optimallaşdırılması, Bakı, 2012 R.Daşdıyev. Landşaftın ekologiyası, Bakı, 2010 T.O. İbrahimov. Kür-Araz ovalığı landşaftının mühafizəsi (qoruq və yasaqlıqların təmsalında), Bakı, 2002 Azərbaycan Respublikasının atlası, Bakı, 2011 Azərbaycan Respublikasının ekoloji atlası, Bakı, 2009 Azərbaycan Respublikasının landşaft xəritəsi. Miqyas 1: 600 000 Ф.Н. Мильков. Основные проблемы физической географии, Москва, 1967 Н.Ф. Ганжара. Ландшафтоведение. Москва, 2017 internet resursları 		
Tədris metodları	Mühazirə		
	Qrup müzakirəsi		
	Fərdi tapşırıqlar		
	Paylama materialları		
	Praktiki tapşırıqlar		
	Digər		
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	10.11.2020	30
	Aktivlik	Tələbənin dərstdə aktivliyi	5
	Davamiyyət	Tələbənin dərstdə iştirakı	5
	Quiz	Test vasitəsilə 1. 27.10.2020 2. 15.12.2020	10
	Tapşırıq	Esse və təqdimat şəklində(hər bir tələbə üçün fərqli tarix təyin olunacaq)	10
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Kursun təsviri	Landşaft Yerin coğrafi təbəqəsinin inkişafında təbii şəraitdə əmələ gələn və öz coğrafi quruluşuna görə digər sahələrdən keyfiyyətcə fərqlənən nisbətən eynincisli		

	<p>sahəyə deyilir. Landşaftşünaslıq- fiziki coğrafiyanın landşaftlarını öyrənən şöbəsidir. Landşaftşünaslığın başlıca vəzifəsi müasir təbii və mədəni landşaftları səciyyələndirmək, onların strukturunu və onlardakı qarşılıqlı əlaqələri, fiziki-coğrafi prosesləri, xüsusilə mövsümi dinamikliyi öyrənmək, inkişaf qanunauyğunluğunu, insanın təsərrüfat fəaliyyətinin təsirini və bu cəhətdən istifadə edilməsi imkanlarını aydınlaşdırmaqdan ibarətdir. Cəmiyyət inkişaf etdikcə insanın təbiətdən istifadə etməsi də dəyişilir və genişlənir. Coğrafi mühit əlverişli olanda cəmiyyətin inkişafı sürətlənir, əlverişsiz olanda isə çətinləşir. Coğrafi mühitin cəmiyyətə, cəmiyyətin isə coğrafi mühitə təsiri maddi istehsalın inkişaf səviyyəsindən və ictimai quruluşun xarakterindən çox asılıdır.</p>
Kursun məqsədi	<p>Fənnin əsas məqsədi landşaftın formalaşması, dəyişməsi, yayılması, rayonlaşdırılması, təsnifatı və xəritələşməsi haqqında fundamental biliklərin tələbələrə çatdırılmasından ibarətdir. Proqramda landşaftşünaslığın ümumi məsələlərin tədrisi nəzərdə tutulmuşdur. Bu da fənn üzrə biliklərin formalaşmasında xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Belə ki, landşaftlarda baş verən ekoloji tarazlığın pozulmasını öyrənməyə cəhd edir. Bu məqsədlə yer kürəsinin ayrı-ayrı regionlarda çöl tədqiqatları davam etdirilir. Materialların təhlilində xəritəşünaslıq üsullarından və kosmik şəkillərdən geniş istifadə olunur. Təhlilin məqsədi landşaftda baş verən hadisələrin səbəblərini və onlar arasındakı əlaqələrin qanunauyğunluqlarını müəyyən etməkdən ibarətdir. Fənnin əsas məqsədi landşaftın formalaşması, dəyişməsi haqda fundamental biliklərin tələbələrə çatdırılmasından ibarətdir. Kursun öyrənilməsi zamanı tələbələr landşaftı formalaşdırıcı proseslərin fiziki mahiyyətini öyrənməklə, yer kürəsinin müxtəlif landşaftlarının dəyişməsi ilə tanış olacaqlar. Müasir dövrdə landşaftşünaslıq təsərrüfatın müxtəlif sahələrinə xidmət edən elmi sahəyə çevrilmişdir.</p>
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<p>Semestrin sonunda tələbələr aşağıdakıları bacaracaqlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tələbələr landşaftın formalaşması, dəyişməsi, yayılması, rayonlaşdırılması, təsnifatı və xəritələşməsi haqqında fundamental biliklər əldə edəcək və tətbiq edə biləcəklər. 2. Landşaftda baş verən hadisələrin səbəblərini və onlar arasındakı əlaqələrin qanunauyğunluqlarını müəyyən etməyi bacaracaq və tətbiq edə biləcəklər. 3. Landşaftı formalaşdırıcı proseslərin fiziki mahiyyətini öyrənməklə, yer kürəsinin müxtəlif landşaftlarını öyrənəcək, təcrübədə tətbiq edə biləcəklər.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tələbələr onlayın dərslərə fəal şəkildə qoşulmalı, müzakirələrdə iştirak etməli, müəllimin tələbinə uyğun olaraq kameraları lazımı halda açmalıdırlar. 2. Müəllimlə bir yerdə hər bir tələbə də onlayın öyrənmə mühitinin formalaşdırılmasına maraqlı olmalıdır. 3. Tapşırıqlar müəyyən olunmuş vaxtda "Assignment" bölməsinə yerləşdirilməlidir. Tapşırıqlar son tarixdən gec göndərildikdə tapşırığa ayrılmış balda 20% çıxılacaqdır. 4. Tapşırıqlar yerinə yetirilərkən plagiarizmə yol verilməməli, əldə edilmiş məlumatların mənbələrinə istinad etməli və istinadlar göstərilməlidir. 5. Tələbələrin qiymətləndirmə üçün təqdim etdiyi tapşırıqlarda 25% və daha artıq plagiarizm halları (müvafiq istinadların mənbəyinin göstərilməsi halları istisna olmaqla) aşkarlandığı zaman iş sıfırlanacaq. 6. Tələbələrin bir-birindən köçürmə halları aşkarlandığı zaman işlər ləğv olunacaq. 7. Tələbələrin onlayın dərslərdə iştirakı məcburidir. Dərslərin 30%-ində iştirak etməyən tələbələr imtahana buraxılmayacaq. 8. Müəllimə telefonla zəng etmək olar. Yalnız bu, zəruri ehtiyac olduqda baş verməlidir. 9. Kurs müəllimi tələbələrin davranış və müvəffəqiyyətinə aid olan bütün qərarların qəbulunda müstəsna hüquqa malikdir. 10. Aktivlik 5 balla qiymətləndirilir. Belə ki, tələbənin dərslər zamanı ümumi hazırlığı şifahi suallar əsasında 1-5 balla qiymətləndirilir. Semestrin sonuna qədər bu ballar yığılıb və ortaq məxrəc çıxarılaraq (maksimum 5) müəyyən edilir. 11. Tələbənin davamiyyəti, dərslər vaxtında qoşulub-qoşulmaması (gəlib-gəlməməsi), tapşırıqları vaxtında yerinə yetirməsi, özünü dərslərdə diqqətli

	<p>aparması da nəzərə alınır (5 bala qədər). Tədris prosesi zamanı Microsoft Teams platforması üzərindən təşkil olunan online dərstdə (auditoriyada) nizam-intizamın pozulması hallarına yol verən tələbənin aktivlik balı mənfə qiyətləndirilə, yaxud da tələbə online dərstdən (auditoriyadan) xaric oluna bilər.</p> <p>12. Quiz (açıq və qapalı suallar) üçün 10 bal ayrılıb. Semestr ərzində müxtəlif 2 quiz təşkil ediləcək, hər biri 10 bal olaraq qiymətləndirilib, toplanıb 2-ə bölünəcək və orta bal çıxarılacaq (Maksimum 10 bal).</p> <p>13. Tapşırıq hər bir tələbəyə verilən fərdi tapşırıqdır və maksimum 10 balla qiymətləndirilir. İlk dərs günündə tapşırıq mövzularının siyahısı (tələbələrənin sayına müvafiq olaraq) tələbələrə təqdim ediləcək. Tələbə öz istəyi ilə mövzulardan 1-ni seçəcək. Tapşırığa yazı (6-8 səhifə) və təqdimat (təxminən 7-10 slayd ətrafında) daxildir.</p> <p>Qiymətləndirmə zamanı aşağıdakı meyarlar nəzərə alınır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mövzunun 6-8 səhifəlik yazıda tam əhatə olunması (2 bal) 2. Daha müasir ədəbiyyatdan (son 5-10 ilin) istifadə (2 bal) 3. Xarici ədəbiyyatlardan istifadə (3 bal) 4. Təqdimat zamanı qazanılmış biliklərin yaxşı nümayiş etdirilməsi (3 bal) <p>14. Aralıq və final imtahanları yazılı açıq sual və ya test formasında olacaq. (epidemioloji vəziyyətdən asılı olaraq dəyişə bilər)</p>
--	--

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslük / Tapşırıqlar
1.	15.09.2020	Landşaftşünaslığın məqsəd və vəzifələri, inkişaf mərhələləri. Coğrafi təbəqə, landşaft sferası.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Müəhazirə 1 2. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 6-94) 3. Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftları, 2013 (səhifə 6-14) 4. Ф.Н. Мильков. Основные проблемы физической географии, Москва, 1967 (səhifə 21-31) 5. Н.Ф. Ганжара. Ландшафтоведение. Москва, 2017 (səhifə 9-11) 6. İnternet resursları
2.	22.09.2020	Landşaft anlayışı, landşaftı təşkil edən komponentlər.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Müəhazirə 2 2. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 130-137) 3. R.Daşdiyev. Landşaftın ekologiyası, Bakı, 2010 (səhifə 12-14) 4. Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftları, 2013 (səhifə 15-31) 5. Н.Ф. Ганжара. Ландшафтоведение. Москва, 2017 (səhifə 30-133) 6. İnternet resursları
3.	29.09.2020	Landşaftın strukturu, quruluşu və sərhəddi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Müəhazirə 3 2. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 95-148) 3. M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landşaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 44-54) 4. R.Daşdiyev. Landşaftın ekologiyası, Bakı, 2010 (səhifə 22-25) 5. İnternet resursları
4.	06.10.2020	Landşaftın təsnifatı, prinsip və metodları	<ol style="list-style-type: none"> 1. Müəhazirə 4 2. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 148-160) 3. M.A.Müseyyibov. Azərbaycanın fiziki coğrafiyası Bakı, 1998 (səhifə 314-320) 4. Ф.Н. Мильков. Основные проблемы физической географии, Москва, 1967 (səhifə 45-71)

			<p>5. M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 12-29)</p> <p>6. T.O. İbrahimov. Kür-Araz ovalığı landşaftının mühafizəsi (qoruq və yasaqlıqların təmsalında), Bakı, 2002 (səhifə 113-154)</p> <p>7. Azərbaycan Respublikasının atlası, Bakı, 2011 (səhifə 42-43)</p> <p>8. Azərbaycan Respublikasının ekoloji atlası, Bakı, 2009 (səhifə 92-104)</p> <p>9. R.Daşdiyev. Landşaftın ekologiyası, Bakı, 2010 (səhifə 29-32)</p> <p>10. Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftlarının optimallaşdırılması, Bakı, 2012 (səhifə 14-17)</p> <p>11. Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftları, 2013 (səhifə 46-81)</p> <p>12. Azərbaycan Respublikasının landşaft xəritəsi. Miqyas 1: 600 000</p> <p>13. Н.Ф. Ганжара. Ландшафтоведение. Москва, 2017 (səhifə 14-16)</p> <p>14. İnternet resursları</p>
5.	13.10.2020	Landşaftın xəritələşdirilməsi, əsas metodlar : ənənəvi və müasir. Coğrafi İnformasiya Sistemlərinin landşaft tədqiqatlarında rolu. Landşaft komplekslərinin sərhəddi	<p>1. Müəhazirə 5</p> <p>2. M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 7-29)</p> <p>3. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 231-306)</p> <p>4. Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftları, 2013 (səhifə 9-12)- (səhifə 87-123)</p> <p>5. Н.Ф. Ганжара. Ландшафтоведение. Москва, 2017 (səhifə 212-226)</p> <p>6. İnternet resursları</p>
6.	20.10.2020	Landşaftın geokimyası və geofizikası. Landşaftın proqnozu	<p>1. Müəhazirə 6</p> <p>2. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 204-230)</p> <p>3. Н.Ф. Ганжара. Ландшафтоведение. Москва, 2017 (səhifə 17-23)</p> <p>4. İnternet resursları</p>
7.	27.10.2020	Landşaftın differensiasiya qanunauyğunluğu. Zonallıq. Azonallıq qanunauyğunluğu. Sektorluq və introzonallıq	<p>1. Müəhazirə 7</p> <p>2. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 231-264)</p> <p>3. M.A.Müseyyibov. Azərbaycanın fiziki coğrafiyası Bakı, 1998 (səhifə 311-313)</p> <p>4. M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 44-77)</p> <p>5. İnternet resursları</p>
8.	03.11.2020	Dağlıq ölkə landşaftlarının əsas xüsusiyyətləri. Landşaftın asimmetriyası.	<p>1. Müəhazirə 8</p> <p>2. M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 288-298)- (səhifə 264-284)</p> <p>3. M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 5-7)</p> <p>4. İnternet resursları</p>
	10.11.2020	Aralıq imtahanı	

9.	17.11.2020	Landşaftın tətbiq sahələri	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirə 9 M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 307-337) M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landşaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 144-150) İnternet resursları
10.	24.11.2020	Antropogen landşaftlar, onların təsnifatı	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirə 10 M.Ə.Süleymanov, İ.S.Əliyeva. Landşaftşünaslığın əsasları, 2008 (səhifə 337-380) M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landşaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 78-141, 165-194) R.Daşdıyev. Landşaftın ekologiyası, Bakı, 2010 (səhifə 46-126) Y.Q.Qəribov. Azərbaycan Respublikasının təbii landşaftlarının optimallaşdırılması, Bakı, 2012 (səhifə 29-83) Н.Ф. Ганжара. Ландшафтоведение. Москва, 2017 (səhifə 173-188) İnternet resursları
11.	01.12.2020	Suvarma əkinçilik rayonlarının aqrolandşaftları.	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirə 11 M.Ə.Süleymanov. Azərbaycanın təbii və antropogen landşaftlarının qanunauyğunluqları. Bakı, 2005 (səhifə 144-150) İnternet resursları
12.	8.12.2020	Landşaftın səhralaşması prosesi	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirə 12 Hafizə Əskərova. Landşaftların səhralaşmasının fitocoğrafi xüsusiyyətlərinin tədqiqi. Bakı, 2012 (səhifə 94-154) İnternet resursları
13.	15.12.2020	Qoruq və yasaqlıqların landşaftı	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirə 13 T.O.İbrahimov. Kür-Araz ovalığı landşaftlarının mühafizəsi. Bakı, 2002 (səhifə 58-107) İnternet resursları
14.	22.12.2020	Landşaftın mühafizəsi üzrə Beynəlxalq əməkdaşlıq	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirə 14 T.O.İbrahimov. Kür-Araz ovalığı landşaftlarının mühafizəsi. Bakı, 2002 (səhifə 175-202) İnternet resursları
15.	29.12.2020	Çöl tədqiqatı	<ol style="list-style-type: none"> Mühazirə 15 Milli Parklara ekskursiya

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.